

К.е.н., доцент Брік С.В.
доцент кафедри економічного аналізу та обліку
НТУ «Харківський політехнічний інститут»
м. Харків
E-mail: svetsvb@gmail.com

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТА МОЖЛИВІСТЬ ВНЕСЕННЯ ДО НЕЇ ЗМІН

Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку та

складання і подання фінансової звітності. Головне призначення облікової політики - вибрати найбільш оптимальний варіант методики ведення обліку на своєму підприємстві.

Допускається зміна облікової політики тільки в випадках, передбачених НП(с)БО, МСФЗ та НП(с)БО в держсекторі. При цьому зміни в обліковій політиці повинні бути обґрунтовані і розкриті в фінансовій звітності.

Облікову політику можна змінити, якщо [3]:

- змінюються статутні вимоги;
- змінюються вимоги органу, який затверджує П(с)БО;
- зміни облікової політики забезпечать більш достовірне відображення подій або господарських операцій в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності підприємства.

З 2018 року було введено нові критерії поділу (для цілей бухобліку) підприємств на мікро-, малі, середні та великі [1].

Мікропідприємства можуть наступне:

- не створювати забезпечення майбутніх витрат і платежів;
- поточну дебіторську заборгованість включати в підсумок балансу в її фактичній сумі;
- обліковувати необоротні активи тільки за первісною вартістю, без урахування зменшення корисності та переоцінки до справедливої вартості.

Якщо підприємство закріпило ці положення в своїй обліковій політиці, а потім втрачає статус мікропідприємства, то йому потрібно відкоригувати свою облікову політику.

Потрібно відмітити, що є ситуації, коли зміни, що вносяться до облікової політики, не зважають зміною облікової політики. Це події або операції, які відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій або не відбувалися раніше.

Причому такі доповнення до облікової політики підприємство вносить в міру виникнення нових подій або господарських операцій в його діяльності в будь-який час. Для внесення змін досить видати наказ про внесення змін до

наказу про облікову політику [2].

Також можливі добровільні зміни в облікову політику, якщо зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансовій звітності підприємства.

Слід відрізняти зміну облікової політики від зміни в облікових оцінках.

Адже зміна облікової політики, як правило, вимагає ретроспективного перерахунку фінансової звітності. А це спричинить за собою необхідність:

- коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року.

Якщо ж зміни в обліковій політиці впливають не тільки на нерозподілений прибуток, але і зачіпають інші статті фінансової звітності (активів, зобов'язань, власного капіталу), то вхідні залишки за такими статтями на початок поточного звітного періоду також підлягають коригуванню;

- повторного надання порівняльної інформації у фінансовій звітності.

Тобто за попередні періоди звітність складають так, як якщо б у ній вже застосовувалася змінена облікова політика.

А ось зміна облікових оцінок застосовується завжди перспективно – без коригування нерозподіленого прибутку на початок року і повторного подання порівняльної інформації.

Під облікової оцінкою розуміють попередню оцінку, яка використовується підприємством з метою розподілу витрат і доходів між відповідними звітними періодами. До змін облікових оцінок слід відносити наступні зміни:

- строку корисного використання (експлуатації) об'єктів необоротних активів;

- ліквідаційної вартості об'єктів необоротних активів;

- порядку класифікації дебіторської заборгованості за строками її непогашення.

- методу амортизації об'єктів необоротних активів;

- вартісних ознак предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів.

Підприємство повинно розкривати зміст і суму змін в облікових оцінках, які мають суттєвий вплив на поточний період або, як очікується, суттєво будуть впливати на наступні періоди.

Змінюють облікову політику з початку звітного року. Разом з тим підприємство може переглядати свою облікову політику в будь-який момент протягом звітного року. При цьому на свій розсуд можна внести зміни і доповнення до вже чинного (базовий) наказ про облікову політику, або викласти наказ в новій редакції, з урахуванням змін, що відбулися і доповнень, якщо вносяться зміни за обсягом охоплюють більшу частину тексту такого документа.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», від 13.07.99 №996-XIV.
2. П(с)БО 7 «Основні засоби», затв. Наказом Мінфіна від 27.04.00 №92.
3. П(с)БО 9 «Запаси», затв. Наказом Мінфіна від 20.10.99 №246.